

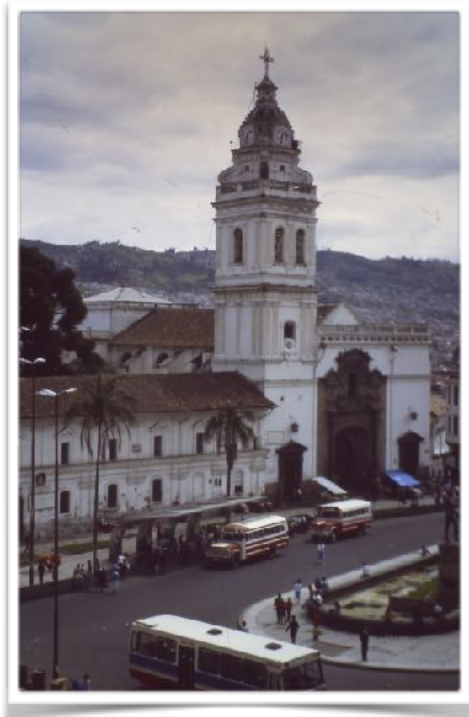

Ecuador, 1991

Vulkanen en El Oriente, de 'Groene Hel'.

Tijdens mijn jaarlijkse speurtocht naar interessante reisbestemmingen, met bergen uiteraard, maak ik dit keer kennis met het programma van de reisorganisatie Anders Reizen die als slogan gebruikt : 'stap een andere wereld binnen'.

In hun mooie brochure valt mijn oog onvermijdelijk op het onderdeel Alpinisme, meer bepaald de reis 'Ecuador. Andes en Amazone: vulkaantoppen en koppensnellers'. Vooral ook het feit dat deze reis begeleid wordt door niemand minder dan Rudy Van Snick, de eerste Belg die op de top van Mount Everest heeft gestaan, maakt één en ander dubbel zo aantrekkelijk voor mij. Ik had Rudy leren kennen op de Antwerpse Boekenbeurs waar hij vorig jaar als gast door uitgeverij Lannoo uitgenodigd was bij de presentatie van het boek 'Naar de Top', dat handelt over zijn succesvolle beklimming van Mount Everest in 1990. Hij kwam bij die eerste kennismaking bij mij over als een rustig, bescheiden iemand, zonder enige kapsones, de ideale reisleader voor een avontuurlijke onderneming zoals deze.

Quito

Quito, vlieghaven in de wolken

Als 1991 langzaam uitdooft en 1992 stilaan zijn opwachting maakt, staat een groepje van 6 Anders Reizigers klaar in de vertrekhal van Zaventem. Rudy bevindt zich reeds enkele dagen in Ecuador om de expeditie van daar uit voor te bereiden. Wij zullen over Madrid vliegen, en daar de Iberia vlucht nemen naar Ecuador. In Madrid loopt het echter mis. De vlucht naar Ecuador is met een dag uitgesteld. We worden naar een luxueus hotel in Madrid overgebracht om er de nacht op kosten van Iberia door te brengen. De dag daarop staat de bus vertrekken klaar aan het hotel, maar mag niet vertrekken van de hoteldirectie. Blijkbaar hebben verschillende van de gestrande passagiers van het nachtje hotel gebruik gemaakt om de hele wereld op kosten van dit hotel rond te bellen, en bovendien de minibar op de kamer te plunderen. De snoodaards worden terug van de bus gehaald om vooralsnog hun gepeperde rekeningen te betalen. Net op tijd komen we aan in de luchthaven om er de vlucht naar Ecuador te nemen.

Na een lange vlucht met tussenlanding in het warme, paradijselijke Santa Domingo op de Dominicaanse Republiek komen we uiteindelijk met een dag vertraging aan in Quito, de hoofdstad van Ecuador, gelegen op een hoogte van 2800m. In de wolken dus, en dat merken we meteen als we het vliegtuig verlaten. Hier is door de hoogte al duidelijk minder zuurstof aanwezig in de lucht.

We worden opgewacht door Rudy. De begroeting is hartelijk. Het is aangenaam warm in Quito. Eigenaardig gevoel als je een volop winters België achtergelaten hebt. Een ander eigenaardig gevoel krijg ik wanneer ik overal in deze zomerse stad mooi versierde kerstbomen zie, net als in België. Je kan het vergelijken met kerstbomen in hartje zomer in België. Heel raar. In een inderhaast op de kop getikt busje worden we overgebracht naar het oude koloniale deel van de hoofdstad. Hotel Cumanda, gelegen net tegenover de rumoerige, gigantisch grote busterminal, wordt onze korte verblijfplaats. Eenvoudig hotelletje, met propere kamers en vriendelijke mensen.

Een woordje uitleg over Ecuador

Ecuador is geografisch gezien één van de meest gevarieerde landen van de wereld, en dat ondanks de relatief kleine afmetingen. Het is het tweede kleinste land van Zuid-Amerika. Het Andes-gebergte strekt zich uit van noord (Columbia) naar zuid (Peru), en verdeelt het land in drie grote delen. Oostelijk van de centrale Sierra ligt het regenwoud van de Boven - Amazone, beter gekend als de Oriente. Dit gebied beslaat 40% van Ecuador, maar is heel schaars bevolkt. Hierin kan snel verandering komen wegens het aanboren van oliebronnen in de Noordelijke Oriente. Westwaarts liggen de meer toegankelijke, maar hete en vochtige laaglanden van de kuststreek. Op kleine afstand van de laaglanden tot de oostelijke jungle bevindt zich een smalle strook van twee belangrijke bergstreken, met pieken tot 6300 m hoog. Tussen hen ligt de vruchtbare Centrale Vallei. Deze vallei is afgeboord met vulkanen, en dit wordt ook wel de 'Straat der Vulkanen' genoemd. Er bevinden zich niet minder dan 30 vulkanen op het grondgebied van Ecuador,

waarvan er nog 8 als actief beschouwd worden. De hoogste onder hen is de Chimborazzo (6310m hoog).

Mitad Del Mundo, de Evenaar.

Zoals in andere tropische landen kent Ecuador geen vier seizoenen, maar heeft het een vochtige en een droge periode. Ondanks de beperkte afmetingen zijn er in Ecuador toch verschillende typische klimaatzones, die soms nog variëren van streek tot streek. De grote temperatuursverschillen worden ook beïnvloed door de hoogte, en schommelen tussen een tropische 30grC en het vriespunt.

Een volkstelling in 1987 bracht de bevolking op 9,9 miljoen. De bevolkingsdichtheid van 32 mensen per km² is één van de hoogste van Zuid-Amerika. Ongeveer 40% van de bevolking is indiaan, 40% is Mesties (kruising tussen blanke en indiaan), en slechts 10% is blank. De overigen zijn zwart of Aziatisch. De meerderheid van de indianen hebben hun eigen taal, het Quechua. Ze leven in de bergen, en zijn directe afstammelingen van de Inca's. Verschillende kleine groepen uit de lagere gebieden, zoals de Jivaro's, spreken hun eigen taal. De bergindianen spreken meestal twee talen, dus ook het Spaans. Tot de landhervormingen van 1960 waren de meeste indianen niet meer dan slaven bij de grote en rijke hacienda-eigenaars.

Sommige indianengroepen, zoals de Otavalo's, hebben een uitstekende reputatie als wevers en ambachtslui. De meeste inwoners van Ecuador zijn katholiek. Vele stammen belijden nog het animisme.

Mariabeeld boven Quito

Verkenning van Quito

De eerste twee dagen van ons verblijf verkennen we deze, van allerhande activiteiten bruisende, stad. De armoede is er wel schrijnend. Dit valt nog meer op naarmate we ons verder van de hoofdstraten verwijderen. Overal langs de kant staan indianen die proberen met de verkoop van allerlei prullaria en verdacht uitziende etenswaren enkele Sucres (de munt van Ecuador) bij te verdienen. Quito ligt aan de voet van de Pichincha's, twee vulkanen, en was een oude Inca-stad. Een reusachtig majestueus Mariabeeld overschouwt de stad. Het is volop regenseizoen. Dit betekent dat overdag de temperatuur warm is. Tegen 16 u in de namiddag valt er iedere dag bijna gegarandeerd een fikse sappige regenbui. De straten zijn na deze bui in een oogwenk weer droog. 's Nachts daalt de temperatuur behoorlijk.

We slenteren langs de kleine straatjes tot we aan de Plaza Santa Domingo komen, een echt verkeersknooppunt. Uit verschillende luidsprekers

klinkt het ene spaanstalige levenslied na het andere. Ik bezoek een overdekte groenten- en fruitmarkt. Het gonst er van de activiteit. Jammer, in sommige delen ben ik blijkbaar niet welkom. De 'Gringo' (bijnaam voor westerse vreemdeling) wordt er argwanend bekeken. Wanneer ik een foto wil nemen steken enkele marktkramers dreigend de vuist in de hoogte.

De Plaza San Francisco wordt gedomineerd door een gigantische kathedraal in koloniale Spaanse stijl. Ook op dit plein is er markt. Wat hier opvalt, of eigenlijk juist niet opvalt, zijn de verschillende kraampjes met kerstgerief, net als bij ons in deze tijd van het jaar.

Die avond wordt alles in gereedheid gebracht voor het eerste deel van onze avontuurlijke reis. We ontmoeten ook de twee ontbrekende leden van de groep. François, die er uit ziet als een bejaarde professor, en zijn vrouw Sonja. Zij verblijven al een tijdje in Quito en hebben er ondertussen al een mondje Spaans geleerd.

Klaar voor de Pichincha's

Beklimming van de Pichincha's

Op een kleine vrachtwagen wordt de bagage geladen. Na onze bagage proberen ook wij nog een plaatsje te bemachtigen op hetzelfde voertuig. We verlaten Quito en rijden langzaam bergop, richting de Pichincha's. De Pichincha's zijn twee vulkanen, pal naast elkaar gelegen. De Ruccu Pichincha, die wij eerst zullen beklimmen, is de hoogste van de twee, en is sedert lang uitgedoofd. De Guagua Pichincha is een nog werkende vulkaan, en komt later aan de beurt. Het is reeds laat en we zijn een heel stuk hoger wanneer onze vrachtwagen zijn doel heeft bereikt. De tenten worden opgezet. Net op tijd want het begint te

regenen. Dit keer een lichte miezerige novembermotregen. Er zit dus niets anders op dan in de tent te blijven, en voortijdig aan het koken van het avondmaal te beginnen. Per tent van twee personen is er ook een gasvuurtje, dat we gebruiken om soep en alpinistenvoedsel (vriesdroogkost) klaar te maken. Het eten kan mij maar matig bekoren. Erg koud wordt het nog niet op deze hoogte, maar wel snel donker, zodat we vrij vroeg besluiten om de slaapzak op te zoeken, en luisterend naar het zachte gekletter van de regen op het tentzeil wordt ik snel in

slaap gewiegd.

Eerste kampplaats

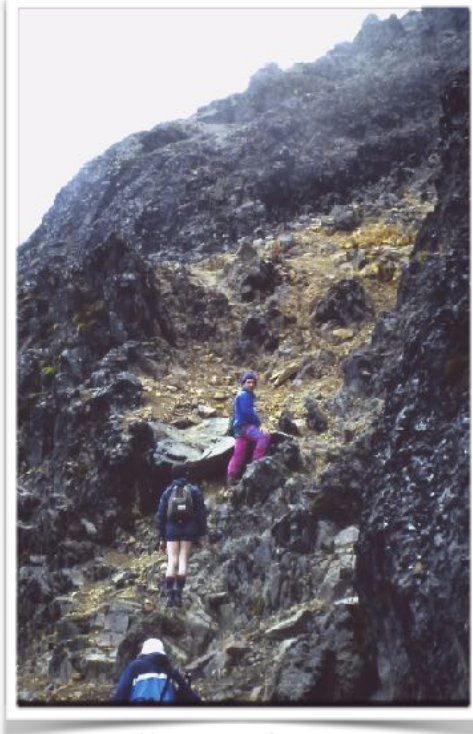

Rantsoen voor de tocht

's Morgens is het vrij koud. Maar het is een heldere dag en de zon schijnt. Ideaal weer voor een stevige trekking naar een hoger gelegen kamp. De zon geeft al snel deugddoende warmte, en door hoog opgeschoten grasvelden trekt de kleine karavaan rustig naar omhoog. Ik ben het stappen op deze hoogte nog duidelijk niet gewoon, en elke ingelaste rustpauze wordt dan ook in dank aanvaard. In de namiddag bereiken we onze volgende kampplaats, gelegen naast een

minuscuul, profijtig stromend riviertje. Het water dient door een keukenhanddoek gefilterd te worden, en wordt daarna nog extra voorzien van Micropur, reinigingstabletten. Iedereen is moe en de hoogte begint zich ook stilaan te laten voelen bij sommigen, wat zich manifesteert in lichte hoofdpijn en duizeligheid.

's Avonds weer hetzelfde ritueel : regen en dus koken en slapen. Reeds vanaf de tweede dag begint het alpinistenvoedsel mij te vervelen, ook al hebben we verschillende smaken meegenomen.

Rotsklimmen op de Ruccu

De dag daarop begint de echte beklimming van de Ruccu. Zoals bij elke vulkaan gaat de beklimming over vulkaansediment. Dit betekent een losse ondergrond, waarin het moeilijk en lastig klimmen is. Het laatste stuk gaat steil omhoog over een rotswand. Het is voor mij de eerste keer dat ik een rotsformatie beklim, en ook al is deze niet zo moeilijk (hoogstens moeilijkheidsgraad 3), toch geniet ik met volle teugen van deze voor mij volstrekt nieuwe ervaring. Zo wordt dan ook na enige tijd de top bereikt. Jammer, we bevinden ons ondertussen in de wolken, en kunnen dus niet genieten van het waarschijnlijk grandioze uitzicht beneden ons. Onze 'professor' heeft een verrassing in petto. Hij heeft stiekem een flesje sterke drank in zijn rugzak meegesmokkeld, en een glaasje geestrijke drank is onze beloning voor het overwinnen van de eerste top van de reis, met zijn 4800m ongeveer zo hoog als de Mont Blanc.

's Anderendaags moeten wij voor een groot gedeelte hetzelfde traject van de dag voordien opnieuw volgen. We moeten immers over de kraterrand zien te geraken om zo via een steil pad in de krater af te dalen.

Het is nog steeds mistig, zodat van spectaculaire kraterfoto's geen sprake kan zijn. We doorkruisen de hele krater, en wat we dus voorheen afgedaald hebben moeten we nu terug beklimmen om terug uit de krater te komen. Het is al bij al een vermoeiende onderneming, die afgesloten wordt met een laatste korte klim naar de kraterrand van onze volgende uitdaging, de Guagua.

We overnachten in de refuge, die vooral gebruikt wordt door vulkanologen. Nu is er echter niemand, en we kijken al uit naar een rustige nacht in een echt bed. We hebben pech. Na een uurtje rust komt plots een hele school rumoerige kinderen de refuge

binnengevallen. Het zijn blijkbaar modern opgevoede kinderen, en dus hebben de hen vergezellende leerkrachten geen enkel gezag over deze bende. De ganse nacht maken ze kabaal, zodat ik geen oog dicht kan doen.

De refuge van de Guagua

Beneden in de krater van de Guagua

Bij zonsopgang is de temperatuur, net als mijn humeur trouwens, onder het vriespunt gedaald. We dalen af in de krater van deze nog licht actieve vulkaan. Het is een heel steile afdaling, waarvoor doorzettingsvermogen en durf vereist zijn. Hoogtevrees kan je hier best thuislaten. Tijdens de hele afdaling zie je hoe deze enorme put van 700m diepte je uitdagend en uitnodigend aangaapt. Een hele onderneming waarbij de kleinste misstap onherroepelijk tot een val van enkele honderden meters leidt. Naarmate we verder afdalen worden de rookpluimen onderaan in de krater stilaan groter, en horen we in de verte het sissend

geluid van de geisers. Er hangt een stinkende, ongezonde zwavelgeur in de hele krater. Helemaal beneden bevinden er zich talrijke heetwaterbronnen. Je voelt als het ware de aarde onder je voeten leven. De begroeiing in de krater is heel vreemd, bijna voorhistorisch. Zoiets heb ik nog nergens gezien.

Wat is het gevolg als je 700m afdalt in een krater? Juist, ooit moet je weer eens die 700m omhoogklimmen om terug uit de krater te geraken. En we zullen het geweten hebben. Het is een zware karwei waar nauwelijks een einde aan lijkt te komen. Terug in de refuge zijn we weer helemaal alleen. De school is afgedaald, waarschijnlijk op weg om een volgende groep slachtoffers het leven zuur te maken. Wij maken van de rust gebruik om veel soep te koken en te verorberen. Ze smaakt dit keer voortreffelijk. Hoe luidt het spreekwoord ook weer? 'Honger is de beste saus'? Na de uitvoerige maaltijd en siësta dalen we langs de andere kant de vulkaan weer af, richting Quito. We worden er na enige tijd opgehaald door onze gammele vrachtwagen, zodat we het laatste stuk niet hoeven te lopen. Die avond vierden we het einde van onze eerste succesvolle onderneming in de bar van ons kleine hotelletje Cumanda. We maken het zo bont dat in geen tijd de voorraad bier van de bar is uitgeput, en de barkeeper zich inderhaast opnieuw moet gaan bevoorraden.

Banos

Banos, het Lourdes van Ecuador

Wakker geworden met een houten kop. Voordeel is dat ik tenminste weet waaraan ik hem verdiend heb. Geen gezanik of getreuzel, op weg voor onze volgende trip. In de busterminal recht tegenover de straat wachten wij op de lijnbus naar Banos. We doden de tijd met een gestrande politiewagen weer op gang te helpen duwen. De lokale politie is ons dankbaar voor deze spontane geste. In orde, in Quito kunnen we dus niets meer fout doen, we hebben vanaf nu immers 'relaties' bij de politie..

De bus komt eraan. De bagage wordt op het dak bevestigd. In een landschap dat ontsierd wordt door bedelende indianen, begeeft de aftandse lijnbus, maar wel met gereserveerde plaatsen, zich naar Banos, waar we kort

Suikerriet in alle vormen.

na de middag aankomen. Het eerste wat opvalt is de heerlijk frisse bergtemperatuur die hier heerst, een heel contrast met het warme en zwoele Quito. Wat ook opvalt in Banos zijn de talrijke lichtblauwe kraampjes waar suikerriet verkocht wordt. Op straat zuigen de kinderen het suiker uit de stammetjes, thuis trekt men er suikerwater van, suiker dat dan weer gebruikt wordt om één of andere lokaal vuurwater te destilleren. Vanop het dak van ons hotel hebben we

een prachtig uitzicht over de schilderachtige stad, en vooral over de basiliek met twee torens, het centrum van dit bedevaartsoord, zeg maar het Lourdes van Ecuador. En net als in Lourdes draait hier alles om Maria, inclusief de commercie. De basiliek hangt vol met dankschildjes en krukken van miraculeus genezen zieken. Het mooiste van de hele kerk is de gigantische, schitterend mooie kerststal. We kijken onze ogen uit naar dit mooie tafereel. Rond de kerk: de bedelaars, de kraampjes waar allerhande souvenirs te koop zijn, winkeltjes waar babelutten gemaakt en verkocht worden. Ik waan mij echt in Lourdes, Scherpenheuvel of Oostakker.

De top van de Tungurahua vanuit de refuge.

Op naar de Tungurahua

Weer brengt een vrachtwagen van twijfelachtige kwaliteit (zijn er wel andere in dit land?) onszelf en onze bagage naar het startpunt van de beklimming van onze derde vulkaan, de Tungurahua, met zijn 5016m tevens de hoogste van onze reis. Een deel van onze bagage wordt vanaf dit startpunt verder naar boven gedragen door twee muilezels. De rest dienen we zelf naar boven te sjouwen.

Het is een lichtlopende, maar mooie klim. We trekken immers door een stuk regenwoud aan de voet van de vulkaan. Schitterende planten en bloemen, waar tientallen minuscule colibris rondzwermen, vormen het decor van deze tocht. Het is al een heel stuk in de namiddag wanneer ik de refuge bereik, op 3800m hoogte. Van hieruit zullen we morgen in één ruk naar de meer dan duizend meter hoger gelegen top proberen door te stoten. Dit zijn echter zorgen voor morgen. Nu concentreren we ons op het gezamenlijk klaarmaken van ons avondmaal, tevens ons kerstavondmaal.

Kerstavond in de refuge.

Het is immers ondertussen 24 december

Kleine stipjes op weg naar de top.

geworden, en dit betekent dat wij kerstavond op de flanken, en een groot gedeelte van Kerstmis op de top van een vulkaan in Ecuador zullen doorbrengen. Geef toe er zijn minder originele manieren om kerst te vieren dan dit. Onze kerstmaaltijd bestaat uit gebakken aardappelen met een slaatje en tonijn uit blik. Als dessert een lekkere cake met verse ananas. Als aperitief drinken wij een Bacardicola en de aardappeltjes worden naar binnen gespoeld met een flesje Chileense rode wijn. Een

feestelijke maaltijd, zeker voor vriesdrooggetende klimmers. Normaal drink ik nooit alcohol op deze hoogte, maar nu maken we met zijn allen graag een uitzondering op deze regel. Reeds vroeg kruipen we in de veren, want de beklimming zal 's nachts beginnen. Omstreeks 03u00, het is al volop Kerstmis, maar nog volop donker, vangen we onder het flauwe schijnsel van onze hoofdlampen de beklimming aan. Ook hier weer van hetzelfde laken een broek. Vulkaansediment en rotsen. Doorbijten dus. De zonsopgang is

sprookjesachtig mooi. Ik houd even halt om ervan te genieten en enkele foto's te nemen. Tijd genoeg, niemand zit achter ons.

Op de top van de Tungurahua.

Na een schier eindeloze klim bereik ik de sneeuwrens. Vanaf hier wordt het gevaarlijk. We binden zorgvuldig de stijjzers onder. Voor mij is het de eerste maal dat ik met deze ongemakkelijk zittende, maar noodzakelijke hulpmiddelen moet werken. Het is al een hele karwei om, duizelig door de hoogte, en balancerend op een steile wand, wijs te raken uit het kluwen van de talrijke riempjes. Uiteindelijk lukt

het toch de ijzers onder te binden, en in het gezelschap van Wim, mijn tentgenoot, vat ik het laatste stuk van de klim aan. Stap voor stap, nog ietwat onwennig, gaat het de hoogte in. Het valt eigenlijk best mee om met stijjzers te klimmen. Ik voel dat ik meer grip op de ondergrond heb, heel wat makkelijker dan de schuivende vulkaanmassa onderaan de beklimming. Enkel net voor de top is het nog even opletten voor gevaarlijke scheuren in het ijs en de sneeuw, maar uiteindelijk bereiken we omstreeks het middaguur de top van de Tungurahua, op 5016m hoogte. Ik voel mij, net zoals op iedere top, zielsgelukkig. Het geeft een enorme kick om op de top van een overwonnen berg te staan. Ik denk op deze dag ook aan thuis, aan de familie. Deze zitten op dit ogenblik waarschijnlijk aan een rijkgevlude tafel, en denken misschien af en toe ook eens aan het 'verloren schaap', dat liever op

avontuur trekt dan op deze dag thuis in de gezellige warmte van de familiekring te vertoeven.

De afdaling ligt er gevaarlijk glad bij. De bruinrode rotsen zijn bedekt met een dun laagje sediment, zodat het geconcentreerd opletten is geblazen om na de euforie geen drama te krijgen. Het lukt ons allen om heelhuis beneden te komen, en 's avonds in Banos genieten ook wij van een overvloedige kerstmaaltijd in een plaatselijk restaurant, en zakken we verder door in de bar van het hotel.

Bagage overladen op kleinere bus.

En dit is waarom..

El Oriente, de 'Groene Hel'

En wat hebben er enkelen onder ons weer overgehouden aan het avondje doorzakken? Juist, een houten kop. Andermaal geen medelijden met deze 'Pinocchio's'. De lijnbus richting Macas, einde van de beschaving, staat reeds te wachten. De bus is weer versleten, de plaatsen dit keer niet gereserveerd. Dit betekent dat ik samen met enkele anderen een groot gedeelte van de reis staande dien door te brengen. Geen pretje in een bus die van het hooggebergte naar het zeeniveau rijdt, en dit zeker niet langzaam.

Op het ogenblik dat ik reeds voor de derde maal mijn kerstmaaltijd probeer beneden te houden, houdt de bus plots halt. Lekke band. Oponthoud van meer dan een half uur om een wiel te vervangen. Gelukkig kunnen we even buiten in de frisse lucht, die ondertussen tropisch warm begint te worden. Klus geklaard. We kunnen verder.

Een heel eind verderop moeten de overblijvenden van de inmiddels bijna leeggelopen bus overstappen op een kleinere, zowaar nog schamelere bus. We verlaten immers de verharde wegen, en rijden nu echt El Oriente, bijgenaamd de 'groene hel', binnen. De passagiers worden nu ook heel anders van uitzicht. De bergindianen hebben plaatsgemaakt voor de amazoneindianen, van wie de

gezichtsuitdrukking veel ruwer is. Hun bagage ziet er ook anders uit. Voor ons zit een indianenmeisje met een krijsende papegaai op de schouder. Achter ons staat een hele korf kakelende kippen. Bij een volgende halte stappen twee gevaarlijk uitzierende indianen op. De ene is gewapend met een reusachtige machete (hakmes), de andere met een geweer uit de vorige eeuw. Niemand, buiten wij dan, kijkt hiervan op. Dit lijkt de normaalste zaak van de wereld te zijn in deze streken.

Plots houdt de bus halt. Wat denk je? Inderdaad, weer een lekke band. Het reservewiel wordt van het dak gehaald, maar blijkt een gat te vertonen van wel een vuist groot. Ondertussen is de lijnbus vanuit de tegenovergestelde richting aangekomen, en met man en macht wordt het reservewiel van deze bus van het dak gesleurd. Dit blijkt ook een gat te vertonen, maar slechts een

Macas.

vinger groot, en is bijgevolg geschikt om op onze bus gemonteerd te worden. Zonder noemenswaardig verder oponthoud bereiken we het eindstation van deze bus, vlak voor een reusachtige hangbrug over een rivier. De bus blijkt te groot te zijn om veilig over deze hangbrug te geraken. Geen nood, een andere, nog kleinere bus staat ons reeds aan de andere kant op te wachten. Te voet met bagage over de wankelende hangbrug dus, overladen in het kleinere, inderdaad, ook gammele busje, en verder op weg. Over niet geëffende wegen, in een reusachtige stofwolk, brengt dit voertuig ons tot de eindbestemming: Macas, het einde van de beschaving. Hier houden alle wegen op. Vanaf hier staan we voor een ondoordringbare jungle.

Per Dornier naar Miazal

In Macas charteren we een klein vliegtuig dat ons naar het hartje van de jungle moet brengen. Ieder van ons wordt, samen met bagage,, gewogen en besloten wordt om het erop te wagen met de Dornier, het grootste vliegtuig dat ter beschikking is. Dit betekent dat wij in één vlucht, met alle bagage kunnen overgevlogen worden.

De piloot bidt tijdens de ganse vlucht en slaat het ene kruisteken na het andere. Het kan best dat dit hem vertrouwen geeft, maar het heeft bij zijn passagiers wel duidelijk het averechtse effect. Onder ons strekt de Oriente zich in al haar groot(s)heid uit. Af en toe zien we een rivier die zich door deze ondoordringbare groene hel een weg baant. Verder alleen maar tropisch heuvelachtig woud, zover de ogen reiken kunnen. In de verte daagt dan een lichtgroene rechthoekige vlek op. De landingsstrip. Tijdens het landen vliegen we over het wrak van een verongelukte Cessna, die blijkbaar de landing niet succesvol heeft afgerond. Het lukt onze piloot wel om ons vlekkeloos aan de grond te krijgen, en hobbelen zoekt het vliegtuig zich een weg naar het einde van de strip, waar het ontvangstcomité ons staat op te wachten. Onze komst is immers aangekondigd, en de pater heeft enkele indianen gestuurd om ons af te halen. Het is meteen onze eerste kennismaking met de jungle en vooral met de tropische warmte die er heerst.

Onderweg kruisen we via gammele brugjes één of ander riviertje. We zien enkele indianenhutten tussen het groen. Een indianenvrouw kruist onze weg, met op de rug een speer. In de hand houdt ze een smeulende en rokende massa. Volgens onze indiaanse gids is dit een mierennest, die ideaal is om vuur in te bewaren en mee te nemen op tocht. Thuis zeker niet proberen, je houdt er zonder twijfel verbrande vingers aan over.

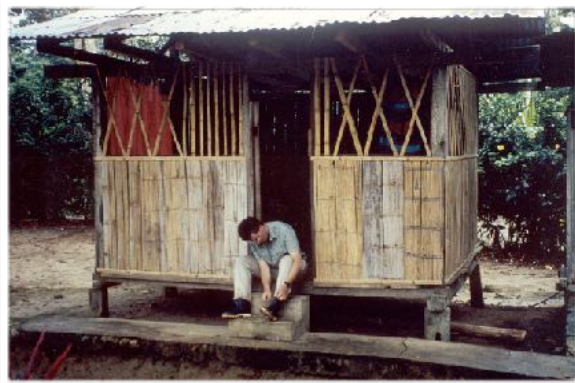
Missiepost Miazal, midden in de jungle.

Miazal en Pater Raoul

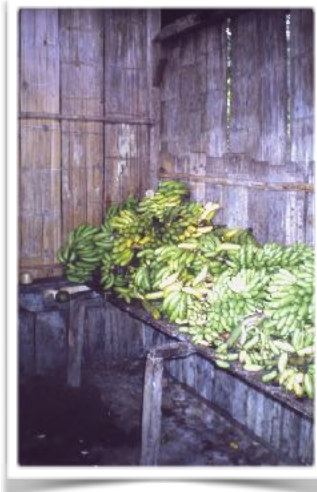
Een tropisch onweer later bereiken we uiteindelijk de missiepost. Rond een open pleintje staan een houten kerkgebouwtje, een school, verblijfplaatsen voor kinderen, die te veraf wonen om dagelijks heen en terug te stappen, en

'Ik vandaag, jij morgen.'

Luxeuze hut, met gordijntjes..

De bananenvoorraad.

Het troeteldier van de missiepost.

verschillende houten barakken, voor de indianen die op de missiepost verblijven en werken, en voor de bezoekers, zoals wij.

De missiepost is gesticht door de Ecuadoriaan Juan Arcos, samen met Padre Raoul, een West-Vlaamse pater van de orde der Salezianen, die hier al meer dan dertig jaar verblijft en missiewerk doet. De pater verwelkomt ons met open armen in een sappig Westvlaams . Het is een kennis van Rudy, en het weerzien is dan ook allerhartelijkst. Ook Juan en de andere indianen komen ons groeten, eerst nogal schuchter, dan erg nieuwsgierig, vooral de kinderen. In dit opzicht zijn ze niet anders dan bij ons. Ik mag logeren in een 'luxeuze' barak, bestemd voor bezoekende missionarissen. Luxeuzus omdat er felrode gordijntjes werden opgehangen voor de ramen (zonder glas), en er zowaar een echte douche is geïnstalleerd. De douche is niet meer dan een reservoir, voorzien van gaten, waarin water gegoten wordt. Koud water wel te verstaan, want het is hier zo warm dat koud water een veel grotere luxe is dan warm water.

De pater zelf woont al dertig jaar in dezelfde schamele hut, net buiten de missiepost. Bij een bezoek merk ik op de wand verschillende rijen streepjes. " Eén voor elke rat die ik gedood heb" vertelt hij. Onbewuste reactie : ik hef plots de beide voeten van de grond. Verder is de hut heel sober ingericht. Pater Raoul, of 'Padre' zoals ze hem hier noemen, heeft geen gemakkelijk leven gehad, zoveel is duidelijk. Het harde leven heeft ook zijn sporen achtergelaten. Hij is hardhorig geworden, en dient dringend aan beide heupen geopereerd te worden. Hij verplaatst zich moeizaam , leunend op een speer. Zijn haar en baard heeft hij laten groeien en in zijn haar draagt hij een geweven band met 'Etse' (de zon) erop geborduurd. Een geschenk van de indianen. Hij lijkt wel een oude hippie. Deze hippie kan wel uren vertellen over zijn wedervaren in deze hel. Hij vertelt ons over zijn beginperiode hier. De godsdienst steunde hier voornamelijk op het animisme, het aanbidden van natuurverschijnselen . Zijn plaats werd ingenomen door tovenaars en medicijnmannen.

Het heeft heel wat tijd en moeite gekost om de indianen tot het katholiek geloof te bekeren. Zelfs nu nog tiert het animisme welig. De indianen hebben heilige plaatsen. Alles wat hen hun beperkte leven helpt leven is een geschenk van de goden. Want de visie van Pater Raoul mag ver reiken, het animisme blijft de nieuw verworven christelijke moraal doorspekken. Bronnen zijn heilig, rivieren eveneens, en op sommige vogels wordt niet gejaagd. Waarom niet ? Juist, omdat ze heilig zijn. Sinds de komst van Padre zijn er wel geen medicijnmannen en bloedmoorden meer.

Sobere maaltijd met de pater.

Het leven op de missiepost is heel rustgevend, al wordt het kerkelijke toch wel fel overdreven. 's Morgens moeten de indianen naar de mis, namiddag lof en 's avonds voor het slapengaan nog een rozenkrans bidden, terwijl ze in processie over de binnenplaats schrijden. En dit iedere dag opnieuw. Overdreven ja, maar ook uitzonderlijk mooi. Bij valavond hoor je de betoverend mooie geluiden van de jungle, met op de achtergrond het ontroerend mooie kindergezang op de

missiepost. Dit heeft mij geraakt en zal ongetwijfeld nog maanden nazinderen. De rust en de sereniteit doordringen ons hier van kop tot teen.

Op het menu stond iedere dag hetzelfde : rijst, bananen en vis, en uitzonderlijk eens apenvlees. Alle dagen zijn er eender. Een unieke belevenis.

Chisa bier, een lekkernij..

Op bezoek bij een indianenfamilie

Onder leiding van een indiaanse gids begeven wij ons de jungle in. Doel van de tocht : een indianenfamilie die ver weg in de jungle leeft. Het is donker in het woud. De plantengroei is er zo intens dat het zonlicht nauwelijks door het dichte bladerdek kan priemen. Enkel het sjokken van onze laarzen in de drassige bodem verstoort de voor de rest heilige stilte.

Kort na de middag bereiken we een open plek in het woud en te midden van deze open plek staat een grote hut. Hier woont een indianenfamilie op een wijze, zoals ze dit hier al verscheidene honderden jaren doen. We worden er gastvrij ontvangen, en onze indiaanse gastvrouw serveert ons verfrissend 'chisa' bier. Zo verfrissend is dit drankje ook weer niet, vooral wanneer je, zoals wij, weet hoe het bereid wordt. Vrouwen kauwen koortsachtig op yucca-wortels, en spuwen deze gekauwde wortels, vergezeld van speeksel, in een grote kom. Door de vermenging van het speeksel met de wortels gaat de hele brij gisten. Hier wordt dan na enige tijd water gevoegd en voilà, een frisse pint chisa-bier kan geserveerd worden. Mijn dorst was in ieder geval ineens over. Maar willen of niet, je hoort zo een hele kom in één maal leeg te dringen. Weigeren is een belediging, en wees maar gerust dat ze blijven toekijken tot je kom netjes leeg is.

Avondmaal in de hut bij onze gastfamilie.

Op jacht met blaaspijp en gifpijlen.

We blijven een dag en een nacht in het gezelschap van deze vriendelijke mensen. Onze indiaanse gastheer is een boom van een kerel. Hij neemt plaats op een soort troon in het midden van de hut. Rondom de hut zijn kleine zitbanken gemaakt waarop wij plaats nemen. Naast de troon van papa-indiaan smeult de hele dag door een vuurtje. Ik denk dat dit vooral bedoeld is om de insecten weg te houden. Deze kunnen vrij binnen en buiten vliegen of kruipen door de ontelbare kieren in de hut.

In de namiddag neemt de indiaan ons mee op jacht. Gewapend met een indrukwekkende blaaspijp en een koker giftige pijltjes, trekt hij de dichte begroeiing in. Zijn doelwitten : vogels en apen. Een fantastische belevenis. Jammer genoeg dient hij die namiddag zonder buit terug te keren. Waarschijnlijk hebben wij, lompe westerlingen, te veel lawaai gemaakt, en werden de dieren al uren op voorhand voor naderend onheil verwittigd. Geen nood, onze gastvrouw heeft dan maar enkele kippen de nek omgedraaid. Klaargemaakt en geserveerd in grote bananenbladeren, smaken deze goed. En daar komt dan de volgende ronde chisa. Weigeren kan dus niet en 'schijn drinken' ook niet. Slapen doen we op de grond, en in slaap gewiegd door de avondlijke en nachtelijke junglegeluiden, ben ik al snel in mijn dromen op pad met de blaaspijp van onze indiaan, dit keer met meer succes.

Opgesloten bij de watervallen

We verlaten onze gastvrije indianenfamilie en begeven ons terug op weg . Onze indiaanse gids brengt ons dit keer naar een ander doel : reusachtige watervallen, midden in de jungle. Om deze te bereiken moeten we als het ware door een nog minder herbergzaam deel van de groene hel kruipen. Op het laatst moeten we nog een snelstromende rivier doorwaden. Onze gids loopt vooraan, en blijft plots als versteend staan. Hij heeft iets gemerkt. Hij neemt zijn machete en hakt enkele malen voor zich uit. Resultaat: een gifslang valt in mootjes voor onze voeten. Een geluk dat hij deze tijdig ontdekt heeft. De beten van deze slangen zijn dodelijk. Slangenbeten zijn trouwens de grootste doodsoorzaak van de indianen, naast verdrinking in de onstuimige rivieren. Piranha's komen hier ook veelvuldig voor, maar onze gids kent de plekjes waar deze zich ophouden, althans dat hopen wij. Verder zit de jungle vol reusachtige insecten, en neem het van mij aan, ieder insect bijt in deze Oriente. Dat heb ik meermaals aan den lijve ondervonden. Pijnlijk jeukende littekens zullen mij nog weken na mijn terugkeer in België wakker houden.

In de verte horen we reeds het gedonder van de watervallen. Het is een gigantisch spektakel. We zien nauwelijks waar ze beginnen door de mist van het neer spattende water. Van neer spattend water gesproken, ondertussen is

Overlevingsmaaltijd.

het hevig beginnen regenen. Een tropische plensbui zoals ze alleen hier kunnen voorkomen. Na een half uur is het gedaan met regenen. We besluiten terug te keren naar de missiepost. We komen aan de rivier waar we daarnet doorgewaad zijn, en tot onze ontsteltenis is deze door de hevige regen uitgegroeid tot een kolkende watermassa. Doorwaden is onmogelijk geworden. De tijd verstrijkt en het wordt snel donker in deze streek. We besluiten dan maar een bivak in te richten bij de watervallen. Met behulp van takken en bladeren lukt het ons een soort beschutting te maken voor eventuele volgende regen. Ik slaag er zowaar in een vuurtje aan te leggen. We voeden het met droog sprokkelhout, dat we hier en daar nog kunnen vinden. Onze gids komt even later met een hele voorraad yucca-wortels aandragen die hij in de jungle gevonden heeft. Boven het vuur, in bladeren bereid, worden zij onze enige maaltijd voor deze avond. Met lange tanden eet ik enkele van de wortels op. Ze smaken naar niets, maar zijn naar het schijnt heel voedzaam. Enkel onder ons trekken de kleren uit en gaan in adamskostuum zwemmen onderaan de watervallen. Ik ben één van hen, en deze zalige verfrissing is meer dan welkom in deze drukkende hitte.

's Nachts probeer ik zo goed mogelijk te slapen. Het vuur wordt aangehouden om eventuele ongewenste bezoekers, zoals veel in deze streek voorkomende tigerillo's weg te houden. Het meeste angst heb ik voor het eventuele bezoek van slangen. Bij elk geritsel rondom mij spits ik dan ook de oren. Ik blijf dus een groot deel van de nacht klaar wakker. Bezoekers zijn er niet geweest trouwens

's Anderendaags is de rivier voldoende geslonken om een veilige overtocht te garanderen. We keren terug naar Miazal en vertellen ons verhaal aan de ongerust geworden padre. Oudejaarsavond wordt gevierd op de missiepost. Vieren is veel gezegd. We ontvangen van de indianen een zakje snoep, en klokslag 20u00 liggen wij in ons bed, wegens gebrek aan verdere festiviteiten. Ik ben trouwens doodmoe van het voorbije avontuur, en val onmiddellijk als een blok in slaap, nadat ik de muizen uit mijn bed verjaagd heb.

Levenslijn naar de bewoonde wereld.

Terug naar de bewoonde wereld

Zo komt dan stilaan een einde aan ons bezoek aan Miazal. Via de radio wordt geprobeerd de Dornier te pakken te krijgen. Geen resultaat. Pas in de namiddag slaagt de padre erin om een Cessna te charteren. Van heel ver horen we reeds het geronk van het kleine vliegtuigje. We zullen in twee lichten moeten vliegen, en verdelen ongeveer het gewicht. De terugvlucht verloopt vlekkeloos en een laatste maal cirkelt het kleine vliegtuigje boven de

missiepost, waar de indianen, Juan, en de padre ons uit alle macht nauwiven. Vaarwel padre, vaarwel lieve mensen. De ervaring was diep en onvergetelijk.

De terugrit naar de bewoonde wereld verloopt deze keer heel vlot en voor we het goed en wel beseffen, bevinden we ons terug in Quito, in hotel Cumanda.

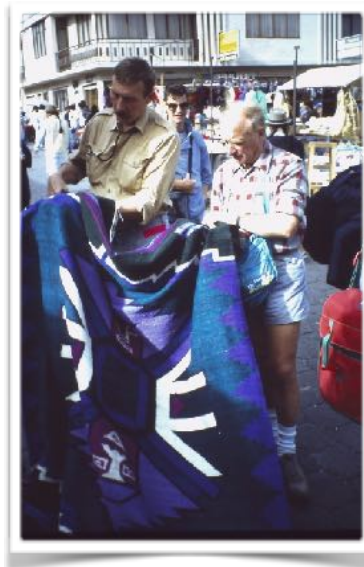

Markt in Otavalo.

Otavallo-indianen op de markt

We hebben nog een dag vrij alvorens naar ons belgenlandje terug te keren, en besluiten deze door te brengen op de indianenmarkt in Otavalo. Deze indianen hebben een schitterende reputatie van borduurders en handwerkers opgebouwd. De markt is dan ook een stelling voor het oog. Mooi geborduurde vloer- en wandtapijten worden afgewisseld met allerhande mooie typische klederen. De markt is heel beroemd, en wordt daarom wekelijks overstelpt door toeristen.

Waar toeristen zijn, bevinden zich ook zakkenrollers. Ik ondervind dit aan den lijve. In de drukte van de markt voel ik plots een ritsende beweging aan het borstzakje van mijn hemd. Ik kan nog juist de inhoud ervan vastgrijpen. Iemand had geprobeerd om door middel van een vlijmscherp scheermesje de zak open te snijden, en met een deel van mijn centen te gaan lopen. Ik kon de dader vastgrijpen, maar in het nauw gedreven door de dreigende massa rond mij, diende ik hem los te laten. Ik voel mij werkelijk bedreigd, en probeer zo snel mogelijk van deze markt weg te geraken. Een nare ervaring om snel te vergeten.

Keuren en..afbieden.

Wat overblijft zijn de schitterende herinneringen, en de talrijke mooie souvenirs van dit gastvrije land. Het is ondertussen 1992 geworden en ik wens dus aan allen een gelukkig en voorspoedig nieuwjaar met veel reisgenot !

Souvenirs uit Banos

